

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Postmodernismen i litteraturen

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Fördjupad tolkning av skönlitterära verk med utgångspunkt i ett perspektiv som eleverna väljer, till exempel postkolonialt, feministiskt eller komparativt perspektiv. Eleven kan analysera och tolka läst prosa, lyrik och dramatik.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för några viktiga litterära epoker och hur några representativa författare och verk från olika delar av världen kan knytas till dem. Dessutom ger eleven exempel på och resonerar översiktligt om epoktypiska stildrag i litteraturen.

[Gy11, Svenska 3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till postmodernism (15 min)

- Introducera postmodernismens koncept och kännetecken.
- Diskutera skillnader mellan modernism och postmodernism.
- Ge exempel på postmodernistiska verk och författare.
- Presentera centrala teman som ironi, katastrof och mångtydighet.

2. Litteraturanalyser (20 min)

- Dela in eleverna i grupper för att analysera kortare postmodernistiska texter.
- Varje grupp ska identifiera postmodernistiska drag i texterna.
- Grupperna presenterar sina analyser för klassen.
- Följ upp med diskussion om olika tolkningar av texterna.

3. Skrivövning (15 min)

- Eleverna får en skrivuppgift där de ska skapa en kort berättelse med postmodernistiska inslag.

- Ge exempel på stilistiska medel som de ska använda.
- Avsluta med att dela berättelser i par och ge feedback.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen.

- **Postmodernismen:** En litterär rörelse som kännetecknas av ifrågasättande av traditionella berättarformer och centrala sanningar.
- **Ironi:** Användning av dubbeltydighet eller motsatser för att påvisa bristen på absoluta sanningar.
- **Mångtydighet:** Hur postmodernistiska verk ofta öppnas för flera tolkningar och betydelser.
- **Intertextualitet:** Betydelsen av att referera till andra verk och skapa nya betydelser genom sammanblandning.
- **Kollaps av genregränser:** Postmodernismen suddar ut gränserna mellan olika litterära genrer, vilket gör att gränserna mellan fiktion och verklighet ibland suddas ut.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Postmodernism	En litterär och konstnärlig rörelse som reagerar mot modernismens ideal och konventioner.	Från latinets "post" (efter) och modernism, som hänvisar till 1900-talets modernitet.
Ironi	En stilfigur där man säger en sak men menar en annan, ofta motsatsens styrka.	Från grekiskans "eironeia", som betyder att dölja sin sanna avsikt.
Mångtydighet	När något har flera möjliga betydelser; oförmåga att entydigt tolka en text.	Svart ord förmåga av latinets 'ambiguus', som betyder tvetydig.

Diskussionsfrågor

- A. Vilka konsekvenser får postmodernismen för vår syn på verklighet och sanning i litteraturen?
- B. Kan en text vara både postmodern och traditionell på samma gång? Resonera kring detta.
- C. Hur påverkar ironi och humor vår tolkning av postmodernistiska texter?

Aktivitet

Eleverna delas in i smågrupper och ska tillsammans skapa en postmodern berättelse som innehåller ironi, flera perspektiv och lek med genregränser. Grupperna ska efter arbetet presentera sina berättelser för klassen och diskutera de olika stilgrepp och teman de valt att använda. Det blir ett bra tillfälle att reflektera över postmodernismens inflytande över deras kreativa arbete.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är postmodernismens huvuddrag?	Användning av ironi, mångtydighet, intertextualitet.
Ge exempel på en postmodern författare.	Thomas Pynchon, Don DeLillo, etc.
Vad skiljer postmodern litteratur från modern litteratur?	Postmodern litteratur ifrågasätter traditionella berättelseformer.
Vad betyder ironi i en text?	Att uttrycka det motsatta av vad man verkligen menar.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en analys av ett postmodernistiskt verk som de har läst under lektionen. De ska fokusera på att identifiera och diskutera de postmodernistiska drag och teman i verket. Uppgiften ska vara 2-3 sidor lång.

Citat

"In the postmodern world, the question is no longer 'What is reality?' but 'What is the reality of reality?'"

- Jean-François Lyotard, 1979. Detta citat belyser postmodernismens centrala teman om ifrågasättandet av sanning och ger en bra grund för diskussion under lektionen.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)